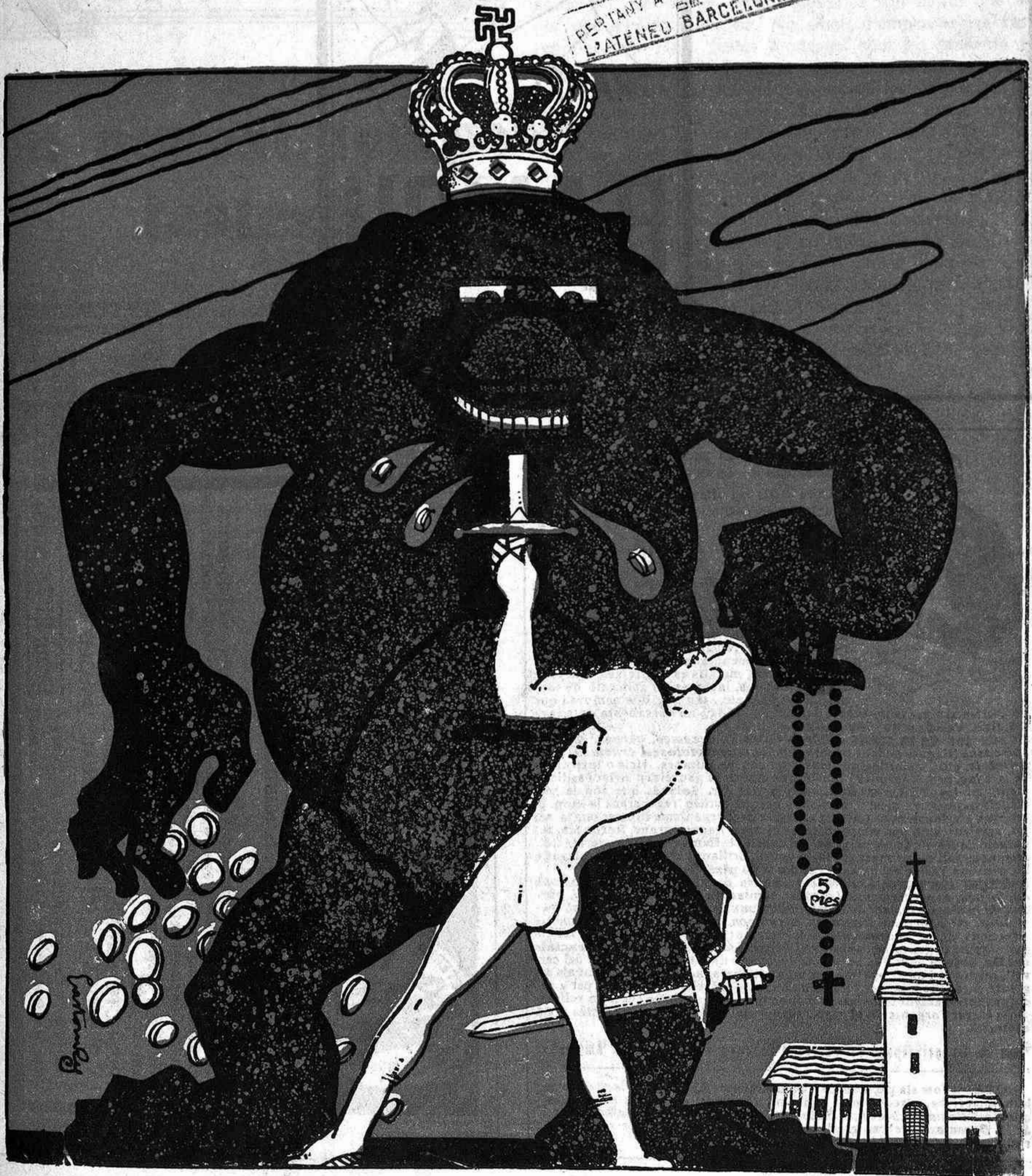

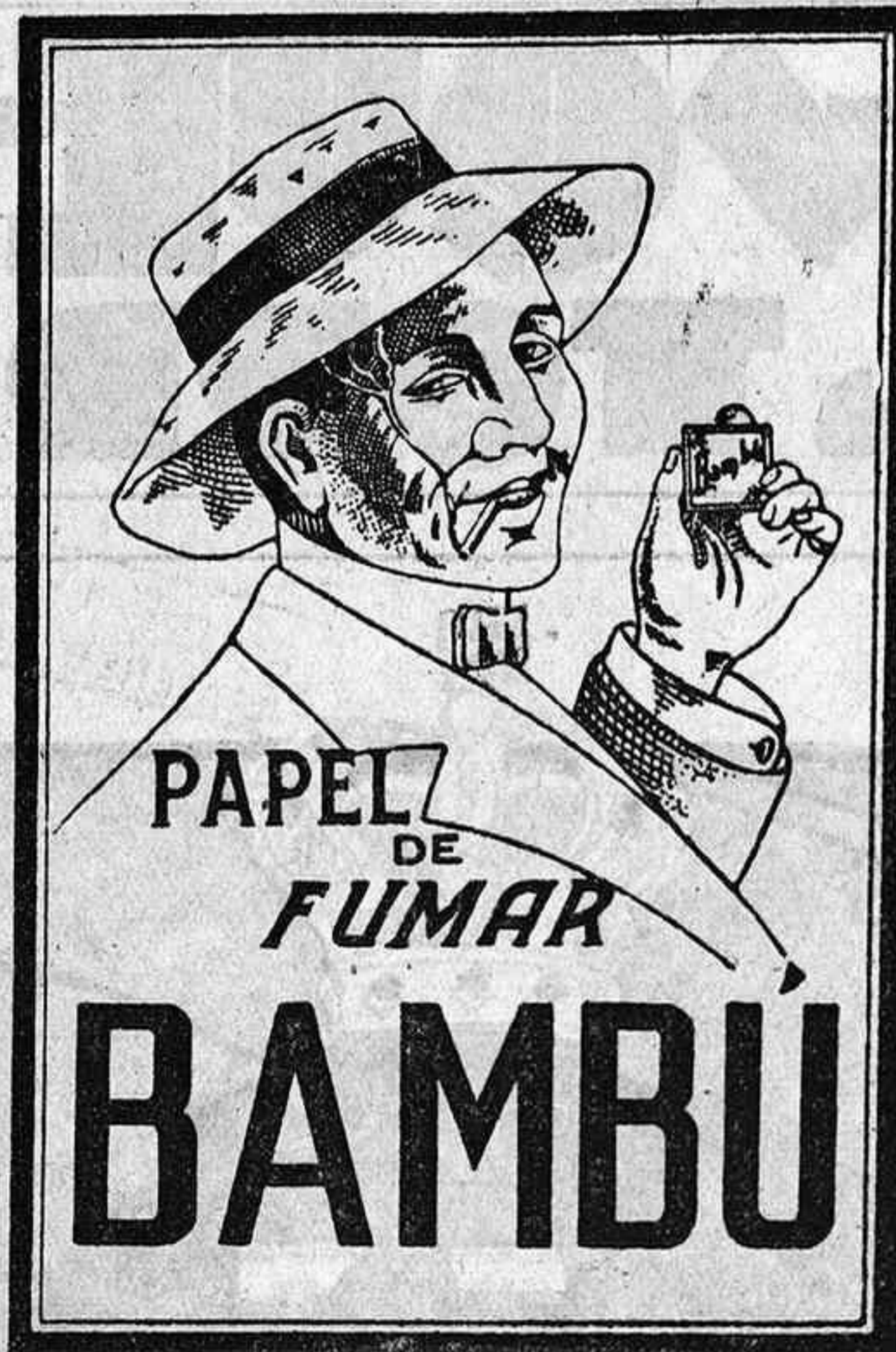
EL ESQUELLA de la TORRATONA

PERTANY A LA BIBLIOTECA DE L'ATENEU BARCELONÉS

(c) Ministerio de Cultura Sant Jordi d'ara.—La fera és molt grossa però la mataré.

VIES URINÀRIES
Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inútilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uratrítils*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc. de l'home, *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *niuxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Solvré**, als malalts es gaureixen ells sols. *injeccions*, *lavatges*, ni aplicació de sondeigs, *bugies*, etc., tan perillós sempre i que

necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. **Venda: 6'60 ptes. caixa.**

Impureses de la sang: *Sífilis* (a variosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicosos* (llagues de les cames) *erupcions*, *escrofuloses*, *eritemes*, *acne urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Pildores depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. **Venda: 6'60 ptes. flascó.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòrrica* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos*, de la dona i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. **Venda: pessetes 6'60 el flascó.**

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA. — Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes., en segells per al franquex a **Oficinas Laboratori Sòkafarg, carrer del Ter, 16, telèfon 50791 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de dites malalties.

FERROLYL Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Produceix plus riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fòsfors, ni canthàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratori Farmacològic del Dr. W. Dufrem
Alt de Sant Pere, 60 - B A R C E L O N A - Telefon 18631

Preu: 21'75 ptes.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Arrepentides, 8 - Tel. 21361
BARCELONA

Fora de Barcelona:
PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

En aquest temps festes?

EM oït dues opinions.

La del qui es preguntava si eren lícites les festes en els presents temps la pobresa general i la del qui creia que Barcelona havia de fer unes festes extraordinàries i tirar la casa per la finestra.

L'un opinava que en temps de crisi s'ha de ficar totho ma casa i tenir per única distracció el poder llegir cada matí l'atrancament o la bomba del dia anterior.

L'altre sostenia que, si es feien festes, s'havien de fer a l'altura d'una ciutat d'un milió d'habitants i que s'havien de cridar esquadres estrangeres, illuminar el Tibidabo de dalt a baix, fer córrer rius d'aigua daurada pel Passeig de Gràcia, i fer castells de focs artificials a tots els terrats barcelonins.

Entre l'una opinió i l'altra, nosaltres hem de dir, amb tota modèstia, que les festes de primavera barcelonines, tal com s'han desenvolupat—no pretencioses ni llampants—ens han semblat excel·lents.

Les festes barcelonines de primavera han estat festes, res més que festes, un respir en la monotonia quotidiana, un desig d'oblidar en l'angoixa present, uns dies de distracció menestrala amb flors a la Rambla, amb banderetes, amb xaranga militar pel carrer, amb orfeons i sardanes, amb eleccions de Miss, amb balls d'envelat, malgrat es celebressin en salons tan encatífats i amples com els salons del Palau Nacional.

Ens hem pogut colzejar amb l'Alcalde, hem pogut veure Regidors, ballar-los tots i suar com uns lladres—més que quan fan administració o endeguen el burocratisme municipal—. Hem pogut córrer d'ací i d'allà amb una mica d'empentes i amb un xic de precipitació. Hem pogut badar amb una admiració renovellada davant dels dolls d'aigua lluminosa de les fonts del parc de Montjuïc.

Què més volíem?

La República ens vingué en primavera i ja és la natu-

ra qui l'homenatja. Els senyors dels barris aristocràtics, que tanquen ara els balcons i els endomassen per la Puríssima, en el pecat troben la penitència. La seva festa és de gel. Les festes de la República són festes que amb poc que s'hi faci van bé. No s'han d'empentar les festes republicanes. Amb festes modestes com les presents festes barcelonines, n'hi ha prou; fulles noves als arbres, que fan més efecte que les coloracions de les banderetes; sol rialler, que diu més que les iluminacions; cares boniques arreu que tiren per terra la moixiganga festera de l'elecció de Miss; desig de viure que s'adiu molt amb el temps primaveral. I el demés que es dona és per afegidura. La visió dels tarots de vuits reflexes de l'element oficial; la ballada del regidor que es descobreix sarauista; l'àpat dels que manen avivats pels rotatius. Aquest més oficial que els repetits àpats que es fan i no es diuen—la col·locació de la primera pedra i el discurs apologístic de l'orador que tira per home públic o que és home públic que podria tirar, encara que fos un carretó, són coses secundàries davant del pretext commemoratiu d'un esdeveniment que es commemora ell sol. Espiritualment tots els republicans sentim l'alegria inefable de tenir república. Al nostre goig espiritual cal afegir la festa de la natura que és la primavera i així es pot veure que cal fer poca cosa dintre d'aquesta festa perquè la festa total sembli extraordinària.

Tu, el qui et preguntes—i preguntes per fer prosélits “festes en els presents temps de misèria?” i tu, el qui creus que Barcelona havia de fer coses extraordinàries com encatifar amb catifes perses carrers i carretons o fer ball d'orquestra en el dit de Colom, ni l'un ni l'altre teniu raó. Les nostres festes, dintre la seva seriositat i limitació han estat perfectes. Ni han semblat un insult als miseriosos ni han tingut la migradesa pengim pengim del qui vol i no pot. Han commemorat una diada de glòria i de joia. Han aixecat l'esperit públic. Han subratllat el bon temps. Ens han portat un oblit i una esperança. Han estat un repòs.

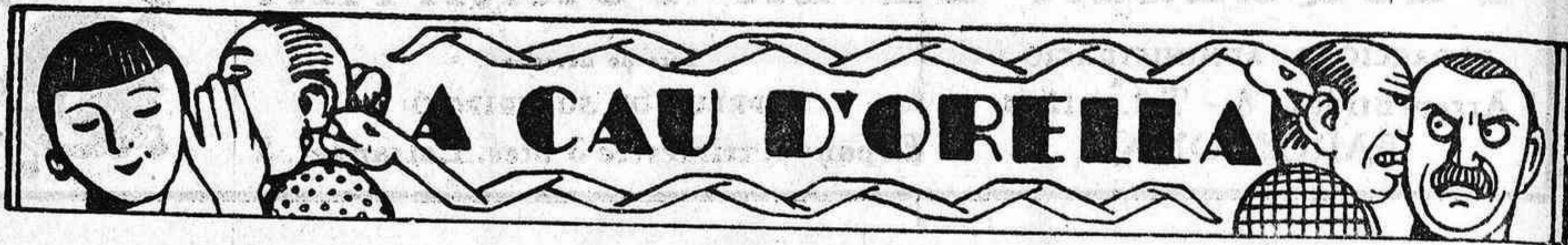
I si, ultra el que hem dit, ens han portat a fer actes d'afirmació republicana, d'homenatge a l'Home símbol, i de germanor amb els de les altres nacionalitats hispàniques, benvingudes les festes, festes completes, festes de commemoració en els dies més joves i més prometedors de la primavera, que és el més bell temps de l'any.

Repetim-ho: Què més volíem? Què més podíem voler?

Que vagin alguns a reunir-se a l'obra llòbrega i freda de l'Escorial. Res tan monàrquicament espanyol com la mossegairia fesomia d'aquest monestir de pedra grisa! Nosaltres haurem fet unes festes republicanes ben flarisses, ben dignes, ben populars i ben plenes de sol. Les nostres, ben diferents i ben allunyades de la festa de cobrança que preparen els altres.

I ara a l'aguait, republicans de Catalunya. La falconada, si vé, vindrà d'allà baix, de ponent... de l'Escorial. No cal oblidar-ho!

UN ALTRE DIVINO

Aquesta vegada l'altre "Divino" l'anuncia l'empresa de la Plaça de Braus.

Es tracta de "el més genial dels torejadors, el de les clàssiques "espantàs", l'artista creador, el de la més rica "solera" sevillana, el "divino Calvo".

Esperem que el diumenge, i subvencionada per la "Penya Blanca", la Plaça de braus es veurà plena per a poder aplaudir l'altre "divino".

I haurem passat de Sant Francesc Xaxier a Sant Gallo.

La santetat té caires molt insospitats

ENTRE DRAMATURGS

Un dramaturg novíssim i inèdit convida dos o tres dramaturgs de cartell a la llegida d'una obra seva. En dir dramaturgs de cartell ens referim al relatiu cartell que tenen els dramaturgs catalans a la nostra terra.

Un d'aquests dramaturgs es nega en absolut anar a la llegida. "Me'n vaig al llit molt aviat", dona per excusa.

Ens diuen que fou Vidal i Jover el que va insistir vora el dramaturg. "Vina, home. Per una vegada pots fer una excepció."

—Es que no faria una excepció—replicà el dramaturg pregat—. També dormiria, i tu has de comprendre que, dormir per dormir, m'estimo molt més dormir en el llit de casa que en un silló i escoltant llegir o fent veure que escolto!

EN PERE FIGUERES

Pere Figueres és un federal dels fermes. Aquests dies passats Pere Figueres ha estat de moda.

Primer el seu telegrama de protesta per la política d'en Lerroix, telegrama amb aquesta frase:—"Los radicales son los monaguillos de la República".

Després una altra frase d'un discurs de Pere Figueres:—"Hi ha qui ha dit que preferia "honra sin barcos que barcos con honra". Jo prefereixo una monarquia anglesa a una república hitleriana."

Ara els admiradors de Pere Figueres anuncien una propera conferència seva amb aquest títol: "Alegries i tristesses d'un radical de bona fe."

Els comentaristes, davant d'aquest anunci de conferència, que és tota una revelació, estan convençuts que la bona fe del ferm federal Pere Figueres, sobretot com a radical i en aquesta darrera temporada, hauria tingut més tristesses que alegries.

UNA ANECDOTA DE VENTOSA I CALVELL

Ens conten aquesta anècdota de Ventosa i Calvell. No responem de la seva autenticitat.

De petit és fama que Ventosa i Calvell era un noi entremaliadíssim i que el seu pare es veia obligat moltes vegades a clavar-li cada surra que treia foc.

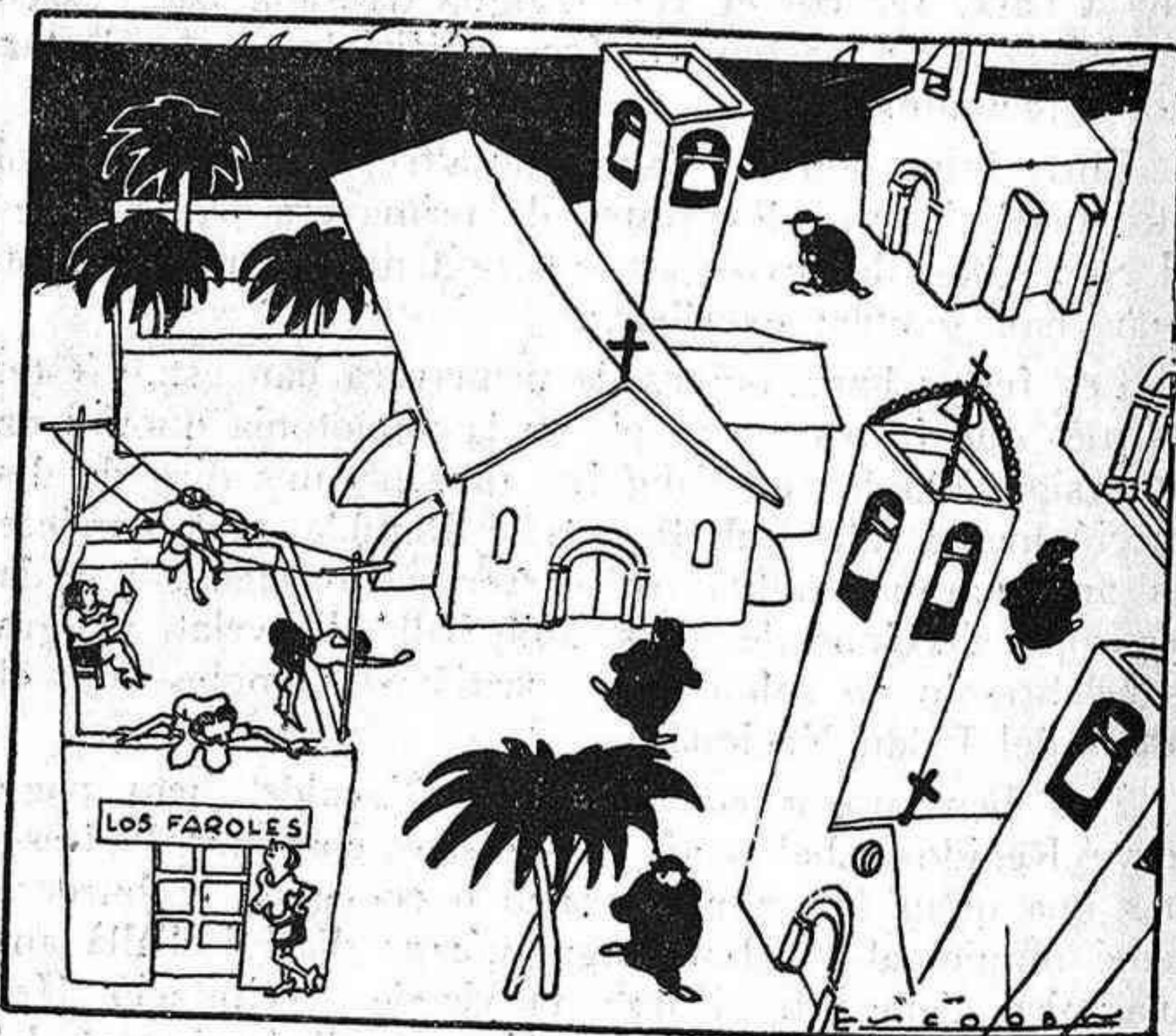
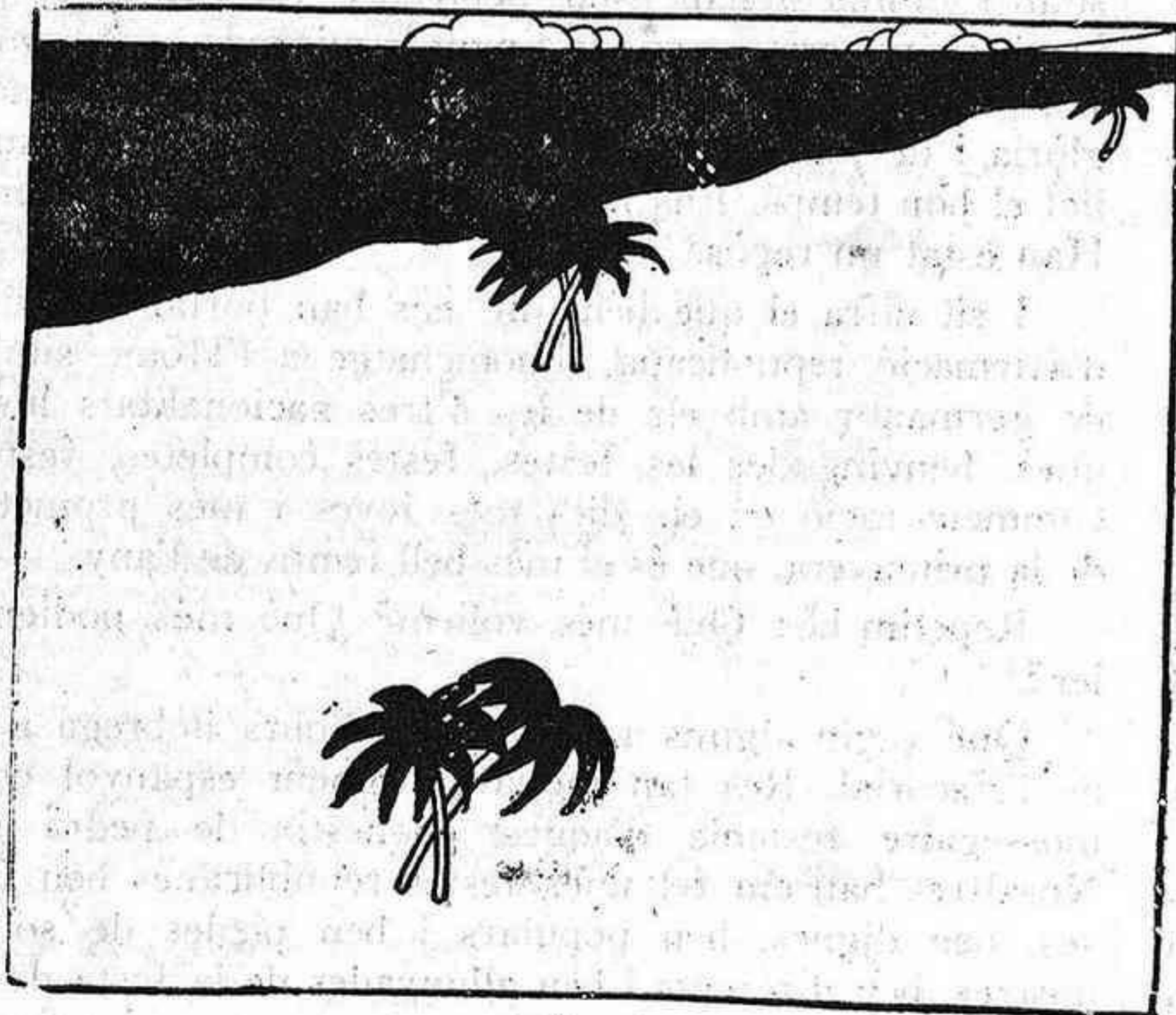
Un dia, després d'un repic d'anques amb maneta de tabal, diuen que el pare va dir al fill:

—Consti, que cada patecada que et dono em fa sentir a mi un dolor molt intens.

—Però no en el mateix lloc, papà—va dir-li el fill, mig eixugant-se les llàgrimes.

EL GROTESC DE LES ELECCIONS DE MISS

De l'elecció de Miss Catalunya se n'ha fet una pel·lícula.

Colonització a l'espanyola.

Ifni.—Abans de l'ocupació.

Ifni.—Cinc mesos després de l'ocupació.

(Això malgrat la República)

ESTAMPES

I hem pogut veure a Miss Seu d'Urgell ensenyant matusserament les cames. Oh, aquells temps d'arquebisbat!

I hem pogut veure a Miss Ulldecona tova com una coca de llardons.

I a la gentil Miss Tortosa, la senyoreta Cassimira Matamoros.

I hem vist també, voltant les Miss, un eixam de personalitats que, en retratar-se, agafen igualment posats artístics, seriositats de currutacu, desmenjaments de senyor que hi és i vol fer veure que no dóna importància a l'ésser-hi.

Tot plegat un xic inconscientment trist i ben de l'època, època que po juntar en un ball, i en una fotografia, un President de Cultura, un Delegat de Govern i una Miss Cotofluix qualsevol.

EDUCACIO

Una cantatriu nostra, ben coneguda, té un fill, un xicot ben modern.

L'altre dia la cantatriu entra a casa enfutismada. S'ha trobat que el tramvia anava ple d'homes, i cap d'ells ha pogut ofer-li seient.

Ara ho conta al seu fill amb fins pedagògics.

—També tu restaries repapat en el teu seient, mentre una senyora viatges a peu dret? Contesta!

El noi que, com em dit, és molt modern, replica a la seva mamà:

—Oh, no, mamà. Jo tindria la delicadesa de fer veure que dormo.

I el noi modern gira cua per seguir fumant-se la cigarreta que l'entrada sobtada de la seva mamà li havia fet amagar.

CONVERSA D'ATENEU

Roig i Llop, que és un idealista, fa aquesta frase: "La dona és un joiell de la naturalesa".

Fages de Climent, que és un poeta realista, li respon amb fredor i càlcul:

"La dona és del milloret que tenim en el seu gènere."

EXPOSICIO SANTSAVADOR

Santsalvador, que és un bon dibuixant, exposa actualment 120 retrats al carbó a les Galeries Laietanes.

La seva exposició ha estat visitadíssima i pròdiga en comentaris.

Un regatejaire, que troba que 120 homes més o menys illustres que són un xafer d'homes; diu a un company:

—Tenim més gent illustre que un foc no en cremaria!

Si Satsalvador hagués oït la frase s'hauria indignat. Ell que pensa amb una futura exposició que contingui 120 homes més i ell que aborreix la fator de la carn passada per les brasses, car és infantívola i tossudament vegetarista!

Un pastisser

Sollicito un moment l'atenció dels lectors per parlar-los d'un pastisser vulgarot i potiner.

Com que té l'ànima ennegrida s'ha establert (en una botiga que havia estat taller de sants) al costat d'una església barcelonina. I com és mig beneit, ans de sojornar-hi féu beneir-la.

Es molt saberut. Ho prova la seva lectura: el "Dic", aquell periòdic infecte que els seminaristes redacten per les sagristies. De tant en tant—quan pensa que ningú no el veu—"El Papitu"; i sovint uns llibrots que aquestes pàgines embrutarien, si els esmentés.

El seu fort és la moralitat. Immoral considera el teatre. No solament el de vodevil i de revista, sinó el teatre en general. Homes i dones s'hi fan l'amor! I l'amor a la vista del públic exaspera aquella mentalitat paleolítica...

Del teatre popular, d'avançada, de tesi (o com se'n vulgui dir), del cinema, de! deport, de la literatura, etc., val més no parlar-ne, perquè tenen la virtut d'irritar el pobre diable que presento.

La política també la suposa immoral; sobretot la digna i honrada. La política amiga de Déu, la que llueix camisa de seda, usa fixador i escampa mots suaus i pastosos ja no ho és tant...

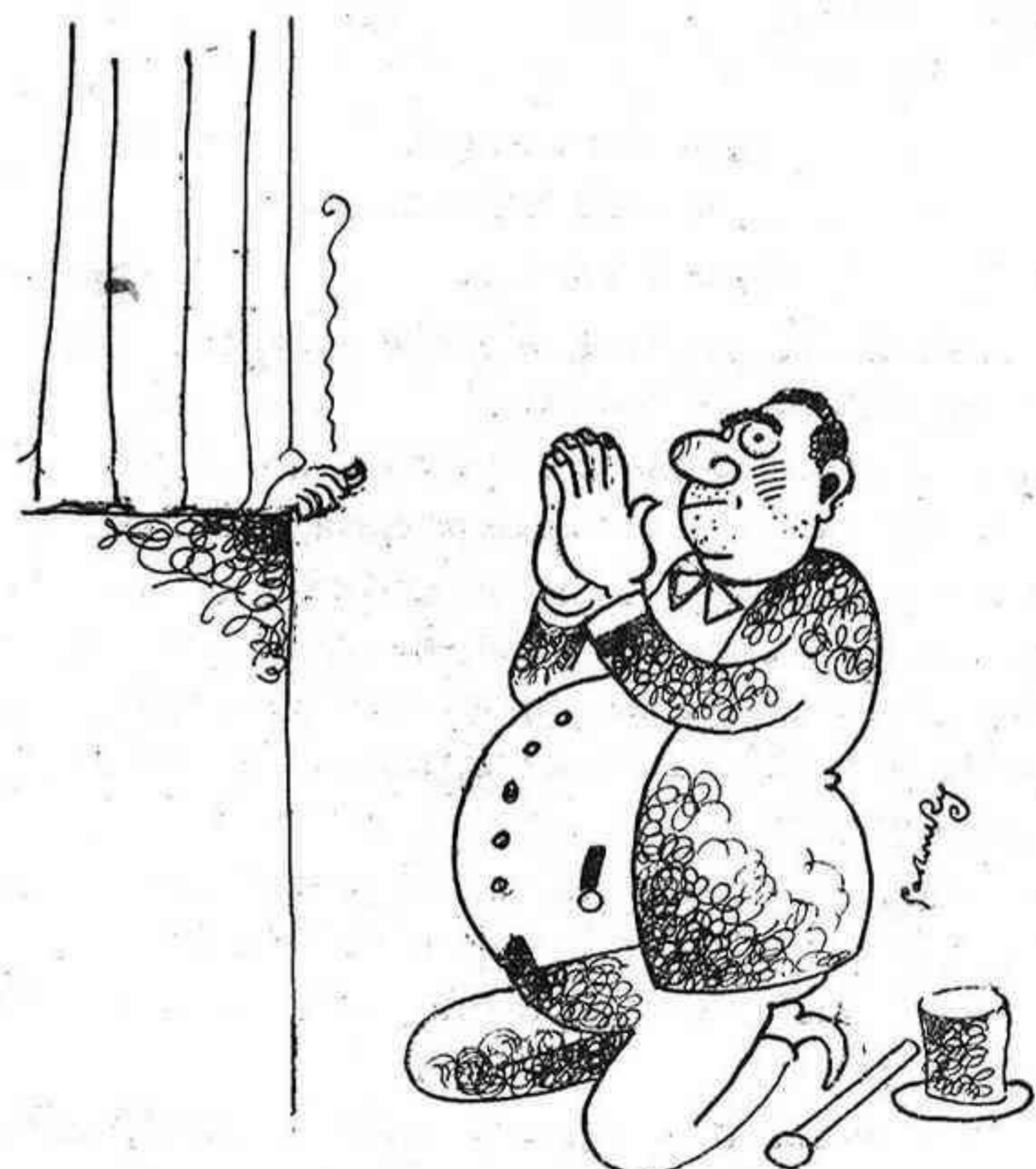
Vet ací les seves primordials característiques: pòmuls preeminentes, un xic carregat d'espatlles i "permanent" untuosa i perenne

Característiques accidentals: pregona emoció davant una sotana, davant unes estrelles militars i davant qualsevol xixarello feixíctic, que faci el pinxo. Una altra: considerar com a miserable renegat qui no va a missa, confesa i combrega cada diumenge.

Encara una altra característica el caracteritza: la de guanyar-se tant com pot la vida amb la seva dependenta... Això, cavallers, prego que no sigui divulgat. No convé divu'gar-ho, car els jesuïtes li han cercat muller i hom assegura que és jove, bonica i acabalada...

El reboster l'estampeta del qual acabo de traçar és, per tant, repugnant com un escarabat i antipàtic com qualsevol vella fanàtica i rondinaire. Consti, amb tot, que, l'estament que habitualment es desvia per endolcir-nos l'existència, no hi té cap cap culpa.

ANTONI SITGES I ALBA

Sant Cugat gloriós, feu que en Lerroux sigui sempre president del Consell i us regalaré un parell de sabates.

Les dretes s'apropen a Ifni

El que anem a contar ho sabem per vies confidencials i absolutament secretes. Les dretes hispàniques s'han compromès ha fer un tanteig col·lectiu a Ifni. Es tracta d'establir-hi una colònia, sistema Roma, i des d'allí fer forrolla amb la seva política.

Els passats dies de festes republicanes, l'intent fou fet per la delegació catalana, la qual ha tocat anar d'avançada.

Aquesta ocupació oficial la presidia el bisbe Irurita junt amb el seu seguici en l'ordre litúrgic; hi havia també una altra presidència: la d'en Cambó, al qual acompanyaven els seus satèl·lits en l'ordre polític.

Passarem per alt les peripècies que va passar el repòrter per a agregar-se a la sagrada expedició, així com també els mitjans de què es valgué per entaforar-se al Iot Iel senyor Cambó, en el qual viatjaven les altres personalitats protagonistes d'aquest tet que passarà a la història.

El Viatge

Desencoràvem a trenc d'alba del port de Tarragona, amb una mar lleument rissada i amb vent de popa. En el Iot, tothom estava dempeus, excepció del bisbe, que havia passat mala nit i roncava santament.

A coberta en Francisquet, lluint un paiama morat que era una delícia, arengava els tripulants amb veu opaca i càlida. Entre els assistents, hi veieren Mossèn Brunet, la Barrientos, el doctor Tusquets, en Pellicena, els Duran i Ventosa i els Calvells, alguns jessutes, algunes abadeses escaduceres, una representació dels Lluisos i els més significats pronois de la Lliga, adiliats aquestes últims amb els vesuts-alba de la primera comunio. Cal ter esment que tots lluien al pit la creu de Caravaca. Així que el vaixell arrencà, un crit de *Viva Cristo Rey!* ressona a coberta, i tots aïhora començaren a entonar el

*Que viva Maria
que viva el Rosario
que viva, etc.*

A baix, al seu cambrot, el bisbe renegava com un oriol perquè no el deixaven dormir.

Amb tot l'entusiasme dels primers moments s'anà apai-vagant a mesura que el vaixell avençava i les hores passaven.

Cada u per matar l'estona es dedicà a les feines pròpies del seu sexe. En Cambó a popa, havia llençat unes quantes tinxes i pesca dos barats magnífics, estranyant-se que al Iiom no hi portessin la creu gamada, ni la flor de lis, ni la creu de caravaca.

L'entrada a l'Atlàntic fou també precedida d'un entusias-me corprenel·lor. En Brunet, que no l'havia vist mai, tot era obrir un ulls com unes taronges per veure si alvirava Amèrica.

El Iot s'apropà més cap a la costa i començà a davallar pel continent africà. Tànger, al nord-est, s'arraulia rera l'alt macís de l'Alcazaba. Rabat, Casablanca, Mogador amb els seus esculls fistonejats d'escuma, Agadir, Arbalú, i, per fi, Ifni.

L'arribada

Bentost, l'expedició desembarcà, els berebers d'aquella regió, creient que arribava una "troupe" de circ aplaudien frenèticament.

Al bisbe Irurita, en poc més li ve un cobriment de cor de l'emoció. La Barrientos llançava cada pinyol que mataba al cuc de l'orella. El doctor Tusquets cantava els goigs de Sant Mus i en Pellicena s'afanyava a explicar que allò era millor que Puerto Rico. Els pronois de la Lliga es jedicaren a empaitar les belles ait-but-amram amb el pretext d'encolomar-los la doctrina cristiana.

En el pic més alt d'El Yebel Taulax hi onejà tot seguit la bandera i la creu dels exercicis, i en cada càbila prengueren hostatge els components de l'expedició.

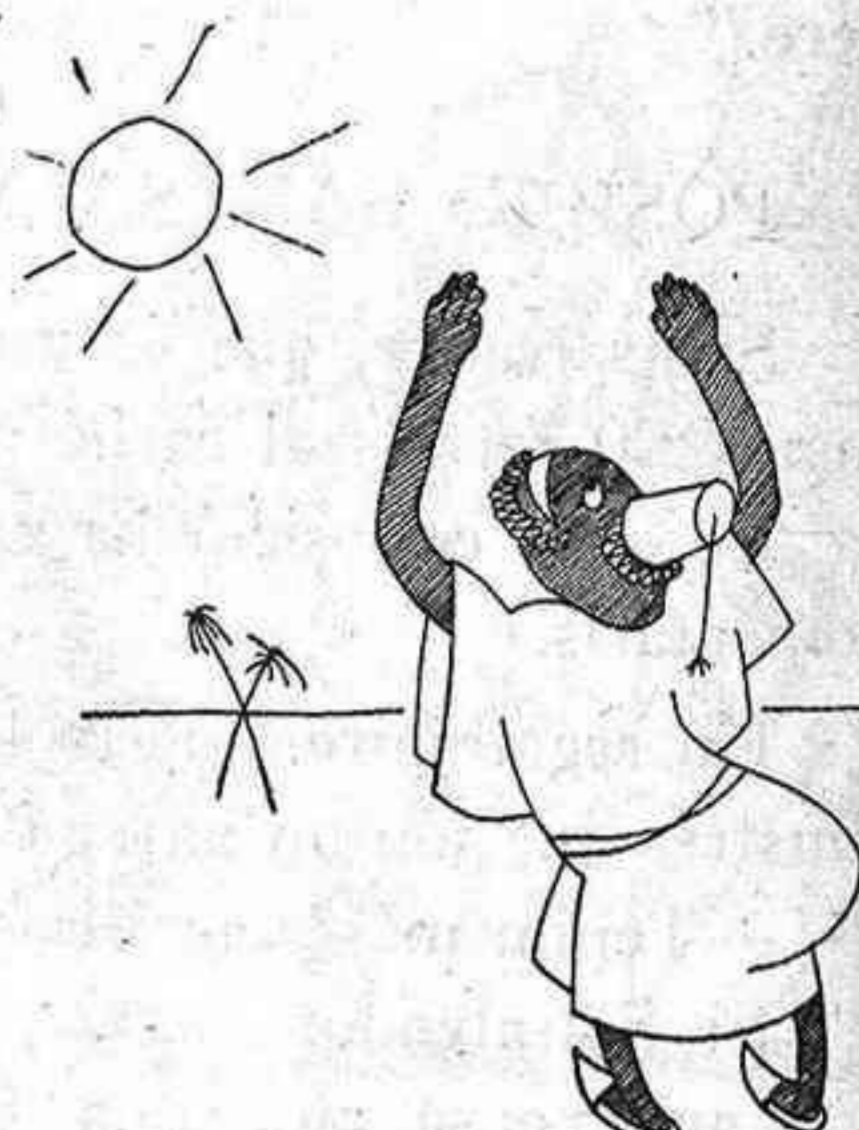
La Desfeta

Passaren tres dies, i veient els indígenes que tot eren preparatius, anades i vingudes, però que la "troupe" no es decidia a actuar en la funció esperada, Guad Nun el capitost de Sidi-Inni es dirigí a en Cambó fent-li entendre, entre una barreja de bereber i castellà, que li xposés què hi havien anat a fer allà.

Així, però, que s'assabentaren que aquella gent tan llampant venien a fer-se amos del país, començaren rebatre'ls entre cap i coll les creus de caravaca, estampetes de Sant Ignaci, imatges de epanto, de Límpies i de Lurdes i els clavaren una pallissa, els efectes de la qual es pogueren comprovar en les festes de Setmana Santa, puig que el bisbe no es va asseure ni un sol moment, i en la Via Laietana es sentiren alguns gemecs enternidors que feien "pendant" amb els del bisbe.

Ja no cal dir que el repòrter també va arreplegar alguna trompada de les moltes que es van subministrar, però la dóna per ben guanyada, puix que així ha pogut fer el recontre de la dissortada expedició.

El resultat de l'expedició catalana ha estat aquest. Ara, qualsevol dia, aprofitant una altra ocasió com aquesta, les dretes castellanés hi faran també la seva. Es de creure que els indígenes com a més negres i llefiscosos potser, es sentiran més compenetrats i es deixaran colonitzar, cosa que se n'aniria en orris.

GLOSSARI

Hi ha coses i símbols que sempre queden bé. Qui gosarà, per exemple, a voler trobar tares a la magnífica i simbòlica figura de l'estrenu cavaller Sant Jordi? L'Es-glésia, astuta i trapella, que ha sabut incorporar-se com a cosa pròpia els mites i els herois més bells i reeixits del paganisme, va convertir l'imaginari soldat de Capadòcia en un sant al qual se li poden encendre ciris i dir-li mis-ses com a un de tants fanàmbuls o prestidigitadors que jugaven a miracles.

El mateix que han fet els catòlics, ho haurien pogut fer totes les altres religions, car el cavaller Jordi, bell, coratjós, que avança per camins de llum, tot perfumat de roses, és un sant que fa goig pertot arreu. Descendent directe d'Hèrcules, més esbelt i elegant, però, i no tant matusser, i transfigurat per la llegenda en Sigfrid, Lohen-grin i en tots els Quixots que lluiten per un ideal i per a deslliurar febles, innocents i perseguits, té una certa semblança amb Sant Miquel; però en tant que home a cavall, és l'antitesi de l'homicida i sanguinari Tiago, el mata-moros de les petxines.

El cavaller Jordi matava bèsties molt grosses, dracs espaventables, que es nodrien de donzelles i d'altres men-jes delicades. El cavaller Tiago, sortint de trasantó, com en la batalla de Clavijo, fanàtic i intolerant, s'entretenia a matar éssers humans que no pensaven el mateix que els que el varen inventar. Sant Jordi pot ésser patró d'idea-lismes generosos i abrandats. Sant Jaume, és com fet a' posta perquè li resin els qui demanen molta Guàrdia civil i molt xim-xim de caserna. Sant Jordi pot ésser sím-bol de revolta. Sant Jaume ens l'imaginarem sempre com l'estàtua eqüestre del general Prim, que hi ha a Reus, i defensant la Llei de Jurisdiccions.

Fou una bona pensada la dels antics catalans de fer patró de Catalunya a Sant Jordi, com la dels anglesos en posar-lo a les lliures esterlines, símbol i signe de valor moral i material, en ambdós casos. Els catalanistes han tingut l'encert i el bon gust de seguir la tradició. Estan bé el sant, el simbolisme i l'airosa figura, que va inspirar a Donatello una de les seves més formoses esculpures. No ens refièssim, però, de miracles de teulades en amunt.

Una vegada que l'escultor Josep Llimona va plasmar la figura victoriosa de Sant Jordi triomfant, li calgué mo-dificar l'esculptura, i desvetllant al cavaller del seu èx-tasi, el posà de bell nou en actitud de combatre i talment com si es preguntés: "Com ha anat això?"

Campionat d'Espanya de Futbol

Avui, divendres 20 d'abril a les 4 tarda

Camp de l'Espanyol

Segon partit de desempat entre

Atletic de Bilbao

Madrid F. C.

Entrada general 3'50

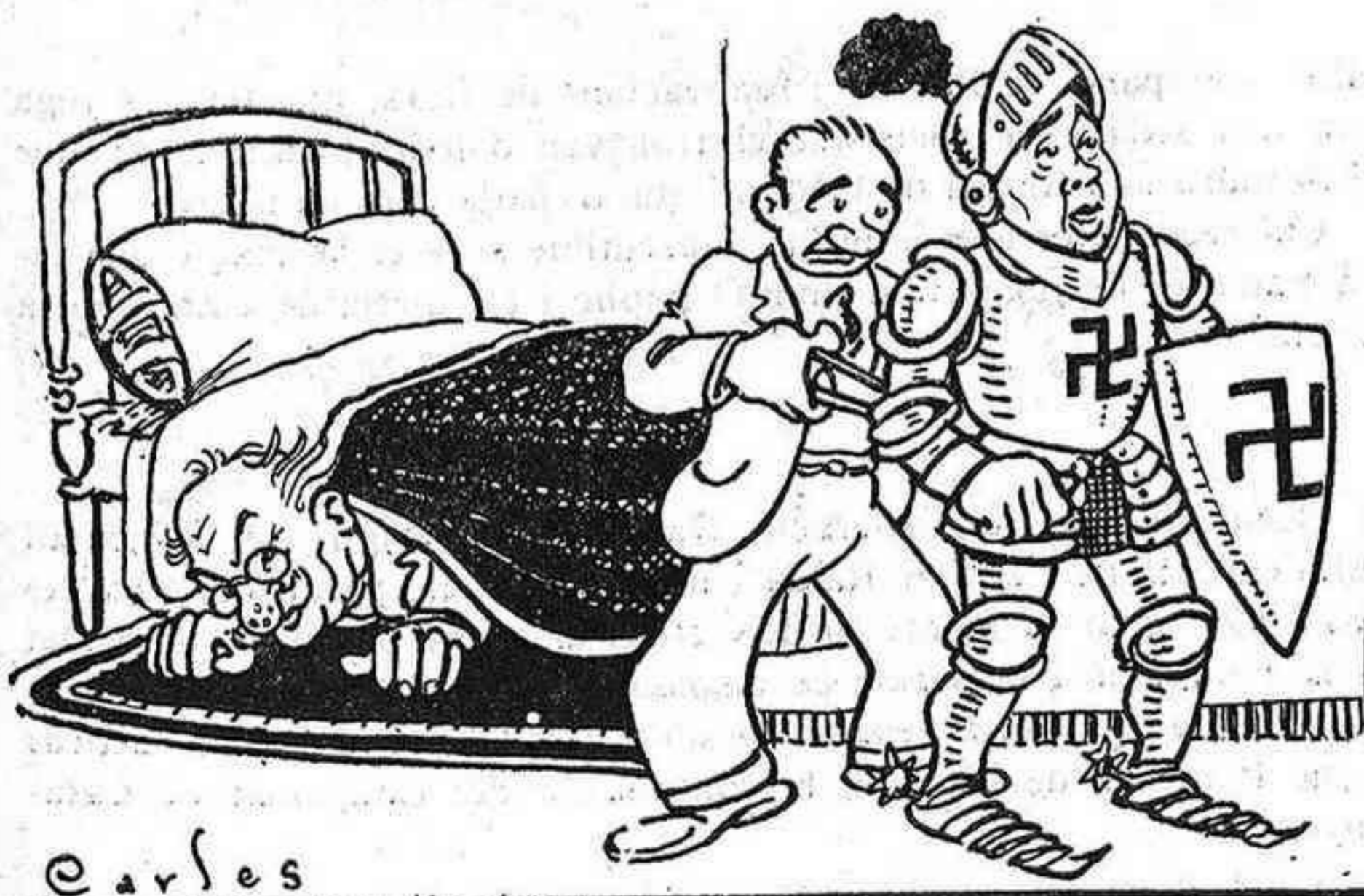
Tribuna preferencia 5'50

Els vulgaritzadors de la història de Catalunya haurien de remarcar que sempre que els nostres avantpassats es veien perduts, posaven la sort de la pàtria en perill en mans dels nostres sants tutelars, i la cosa no fallava mai; és a dir, ens la carregàvem sempre. Es el que feia dir An-gel Guimerà a "Mestre Oleguer":

"Patrons de Catalunya,
que hi féu allà a la glòria?

versos que uns culs de sagristia van aconseguir que el poeta treïés de l'obra, però que no ens cansarem nosaltres de repetir sempre que el cas s'escaigui.

PANICAL

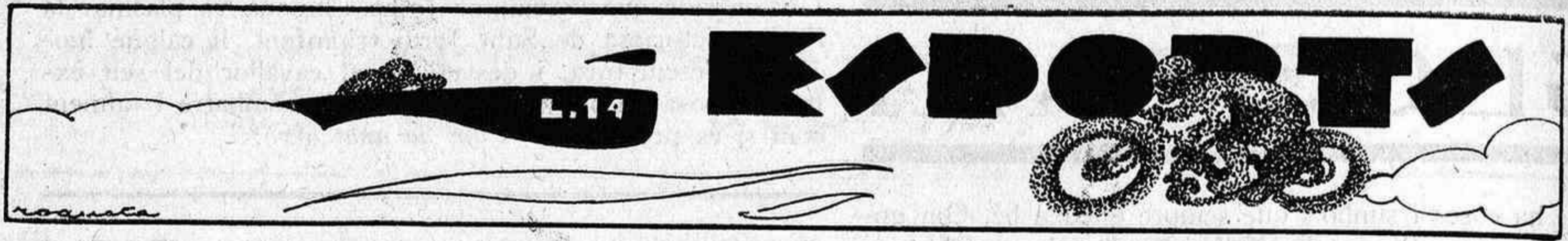

Preparant-se per a la manifestació.

—¿Vol dir, Senyor Gil, que això anirà bé?

—Ja ho crec: per si ens estoven ja vaig ben preparat.

Cronòmetre

OBITUARI FUTBOLÍSTIC

Després de passar per llarga i penosa malaltia, han mori per eliminació i en plena "Copa", el "Barcelona" i "l'Espanyol". Al carrer de Concell de Cent i a la Carretera de Sarrià, ja deuen portar vestit negre, però cal que tots els esportius catalans també se'l posin.

Quin procés ha tingut la trista malaltia barcelonista? La cosa és ben clara; tercer lloc al campionat de Catalunya, quasi cuista del de Lliga i vençut a les Corts pel "Betis" de Sevilla! Pobre Barcelona! Tant bé que ho han fet els senyors de la directiva! Tant bé que ho venien fent tots els consells des de la mort d'en Gamper per portar també al "Barcelona" a la caixa, com al seu fundador! Tant bé que hi ajudaven els "Casalistes" a posar en evidència les xacres del club per barallar-se uns i altres com bugaderes en ple xafareig de barri mentre es cremava la bugada i deixaven que tot anés al botavant!

Té! ves qui ho havia de dir que iraiet jugadors com Samitier, Piera, Arocha, Màs i Martí i prenent un lot de dessin algun a casa! Qui ho havia de dir que barallant-se a dins de la directiva uns i altres i fins amb l'entrenador, sortissin els equips cada diumenge amb la cara nova i amb mitjos que feien lavanters, davanters que feien de mig i defenses que feien... llàstima no quedessin campions d'Espanya i de Lliga com va dir Joan Coma a l'assemblea del Barcelona, en ésser renovat el Consell i amb motiu de la adquisició de Padron i Vantolrà, al primer dels quals han

deixat lliure darrerament, regalant-li la baixa per dolent, i que l'Espanyol es troba a punt de signar la fitxa per si encara és aprofitable.

Pobre "Barcelona!" Ara diuen que hi ha qui conspira, que es cerquen firmes per una assemblea i per nomenar un Consell de sis directius com a màxim, que siguin una garantia i que ho facin santament. Si no cerquen equip i un entrenador responsable que mani i disposi de tot, estem veient al "Barcelona" de cara a la paret i al "Martínenc" i al "Júpiter" fent un partit benèfic per afavorir al primer club de Catalunya.

I l'Espanyol? Aquest no ha perdut pas de gaire. Ha perdut en Caicedo. No ha perdut pessetes perquè és l'únic club que no perd cap temporada a desgrat d'ésser també l'únic que no ha volgut seguir als clubs catalans en redreçar-se en defensa del Campionat de Catalunya, però cal dir, deixant de banda el demés, que la gran veritat és aquesta que ja hem dit: ha perdut en Caicedo.

Enguany l'"Espanyol" ha sofert una lleugera malaltia quasi d'exclusivitat barcelonista. Ha manat una comissió esportiva i en Trabal, aprenent d'entrenador, no ha tingut pit per manar i disposar de l'equip en el qual han manat i disposat els altres. El paper "Espanyol", però, no ha estat tan d'estrassa ni tan mullat com el paper "Barcelona".

Ara què? Mes d'abril i penes i treballs per a acabar l'anyada. Potser que possessin ball de ticket a l'aire lliure, organitzessin curs de tortugues reumàtiques o... ocmbats de boxa entre directius per a arrodonir el pressupost de la temporada.

AQUELL

ALTAVEU INDISCRET

Sembla que l'empresa d'Olimpia Ring ja ha decidit que millorés Schmeling i que el combat tingui lloc el dia 13 de maig amb els dos rings, trenta combats i la bíblia en vers.

Hi anirem perquè sembla que ja ha arribat la primavera i que no farà tanta fresqueta a l'Estadi com hauria fet el dia vuit d'abril. Però cal que els organitzadors no facin xerrar tant per ràdio el treballador i esforçat periodista Meléndez, perquè per indisgestió ai hauria mols ciutadans que no podrien fer acte de presència a l'Estadi.

***

Diuen que a Sevilla en Goiburu i en Vantoldrà es barallaven per una pilota i que de tantes ganes que tenien de fer gols, la varen deixar perdre.

En Vantolrà i en Goiburu han tingut variacions, però quan arriba el moment d'anar per feina, fan tot el que bonament saben, que no és despreciable.

Males llengües diuen, però, pel que fa referència a Goiburu, que a mitja temporada juga malament però que quan s'arriba a les aca-

balles i es parla de llaunes i renovacions de fitxa, que llavors juga com una seda i els socis que el trobaven dolent, tornen a dir que en Goiburu és l'Anima de l'equip i que treballa com un negre.

Cal reconèixer que és un as indiscutible si té el bé màgic que tenia Samitier de jugar tant amb el públic i els directius, com amb la pilota.

***

Hom diu que la Federació Nacional ha volgut fer el partit "Madrid-Atlètic" a Can Ràbia i no a les Corts, perquè el "Barcelona" va signar el manifest dels clubs catalans posant-se al costat de la Federació i declarant-se disposat a deixar el campionat d'Espanya si la Nacional feia impossible amb l'aprovació dels acords de la Ponència de Madrid, la continuació del campionat de Catalunya.

Altres diuen que el varen fer perquè el "Barcelona" té un major nombre de socis que l'"Espanyol" i que volien aprofitar el centim en el cas de concedir bonificacions en l'entrada.

Sigui pel que sigui el partit fou un èxit de taquilla. Endavant les atxes i tot vagi a profit de l'esport burocràtic:

Comencem a donar-nos compte que també a fora de casa hi ha clubs que saben jugar a futbol. Allò que a Catalunya eren els amos, ja ha passat a la història. Que no? L'"Europa", venüt pel "Jativa" un club que ací quasi no el coneixíem, pot donar raó de les nostres afirmacions i més que ningú el bacallaner president del mateix club, que amb l'emoció de la derrota venia distretament, l'endemà, "morro" en lloc de "penca" a la clientela.

Hi ha noms que porten pega. No s'hi enfundi, senyor president. Això de voler que un club prosperi amb el nom d'Europa quan Europa es troba tan desgavellada... és exposar-se a la malestrugança.

***

La Joan Bouin, organitzada enguany per l'Opinió, l'ha guanyada el gran Joan, nou valor de l'atletisme que honra a la terra de Marcellí Domingo i dels Hipofosfits de la vídua.

Ara... que Joan va començar amb tant de gas l'arrencada que després de treure un aventatge espectacular als seus seguidors d'un xic més li afaiten el triomf, car en arribar a terme no podia dir fava.

***

El Rugbi català ha fet les primeres armes com a esport independent, lluitant amb l'equip d'Itàlia.

La cosa acabà amb empat, però el públic sortí engrescat de la manifestació nacionalista, el batlle Pi i Sunyer, satisfet d'haver-la presidit i en "Cuanitu" Boix disposat a fer vaga de la Fam el dia que pretenguessin arrabassar-li les llibertats del Rugbi.

Macià, Mazarich, El batlle de Cork... Juanito Boix, etc., etc.

***

Després del partit Espanyol-Oviedo, en Solé es barallava amb tots els jugadors de l'equip. El gran mig centre hauria volgut veure triomfant el seu esforç, però l'Oviedo i en Florença havien resolt amargar-li la vida... i varen perdre.

En Llätzer estava tan trist que fins volia demanar la baixa...

però recordant que quan jugava a l'Europa es perdia més sovintet i que per no perdre el costum l'Europa amateur acabava de perdre aquella tarde, va resoldre escoltar les lamentacions d'en Soler com si sentís ploure.

***

A Madrid tenen la mania de les adquisicions i de les xifres fabuloses. Hom diu que han estat ofertes a l'Atlètic de Bilbao un grup de centenars de milers de pessetes, segons informacions d'un periòdic madrileny.

La cosa sembla un xic complicada. O a Madrid estan malament del cap i ja que no per "ronyons", volen ésser campions per... "finances", o l'informador que ha donat la notícia estava tant d'ullera quan la féu pública, com el govern Lerroux parlant de concedir milers de milions per a socórrer el problema dels "sense feina".

***

Ara resulta que el "Deportivo de la Coruña" no vol vendre a cap altre jugador que en Chaco i que es queda en Diz, perquè encara eis fa servei.

Hom diu que Chaco té un genoll un xic propici a la producció d'aigües minerals i que per això se'l treuen de sobre.

Aquests gallecs en saben un niu d'encerar pagesos...

***

Els japonesos són una cosa ben seriosa. Quan una cosa els surt malament agafen un ganivet, es fan un trau a la panxa i bona nit i ben-hora.

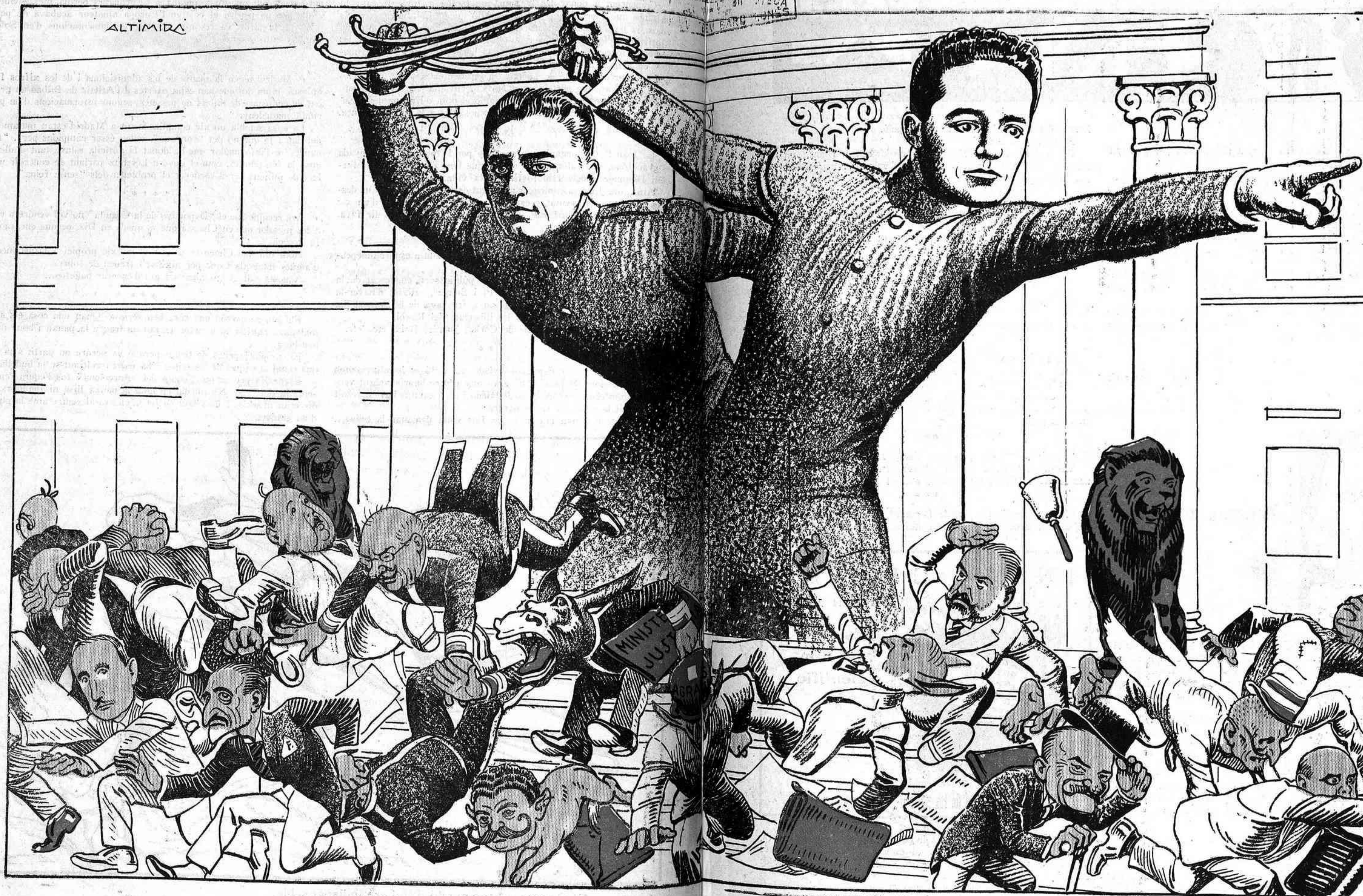
El campió japonès de tennis perquè va perdre un partit s'ha fet una canal al paquet de les tripes i ha mort trepitjant-se la budellada.

Esgarrifa pensar que l'equip del "Barcelona" fos l'equip representatiu del Japó. No quedarien amb la panxa llisa ni jugadors, ni directius ni socis. Tots s'haurien fet la clenxa al ventre amb la punta d'un ganivet.

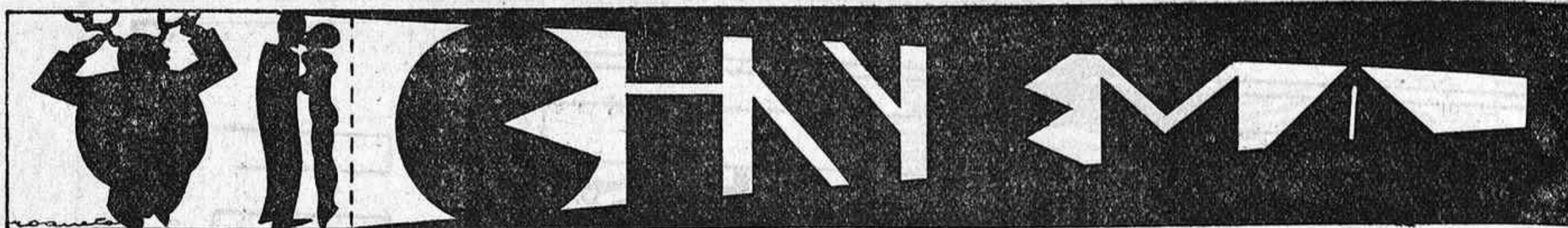
El Govern.—L'ocupació d'Ifni era indispensable.
La República.—Sí... per a França.

GALAN I GARCIA HERNÁNDEZ.—Fora d'act. Nosaltres no ens podem deixar matar perquè vosaltres ens difaméssiu.

Noves

Catalina Bàrcena. S'ha posat damunt una segona joventut que li va molt bé.

En la primera, deia monòlegs de Martínez Sierra.

En la segona, hi posa lletra en Gardiel Poncela, un Martínez Sierra més ple d'estimulants i picantor, mostassa anglesa.

La segona joventut de Catalina Bàrcena també té això, un picant d'"aji"—que diuen els americans—, o de pebre.

En la pel·lícula: "Dos Mujeres i un Don Juan", producció nacional, hi surten dues dones ben boniques i ben conegudes: Conçol Cuevas i Mapi Cortes.

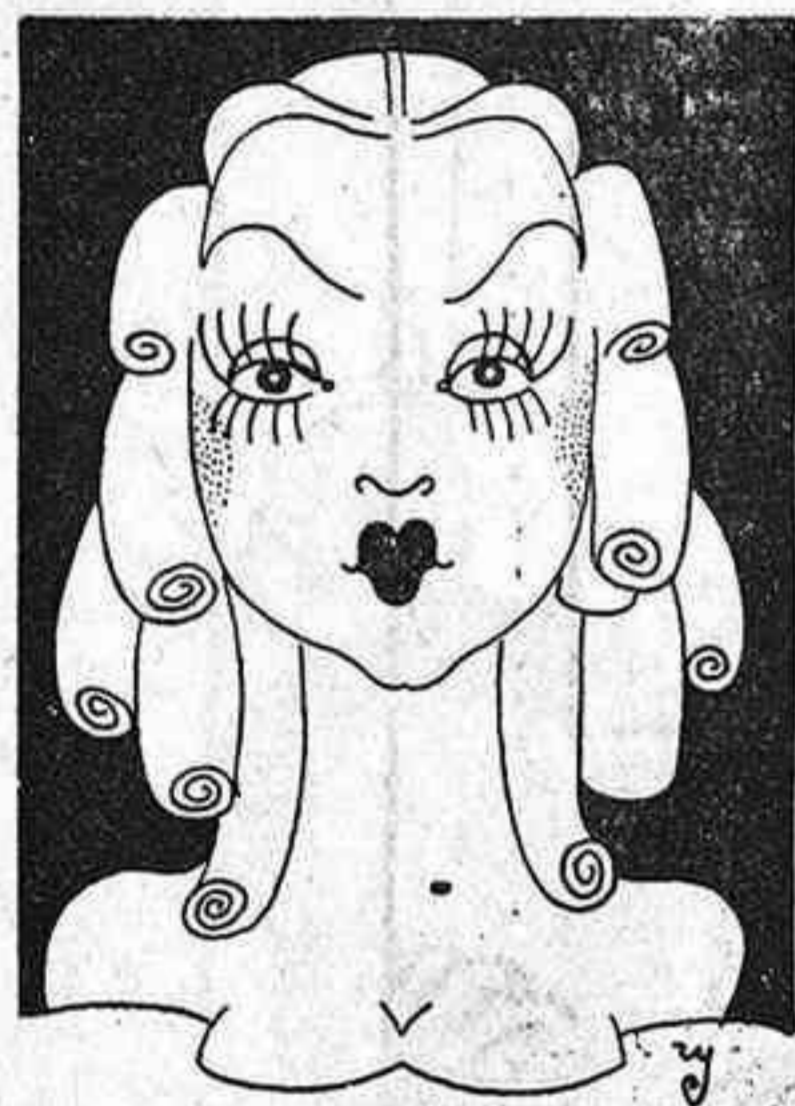
L'altre dia, i en l'escenari del Còmic—on tan bonic fa—, preguntaven a la Mapi Cortès: —"Què en volen treure de l'èxit de la pel·lícula: "Dues Dones i un Don Joan?"

Mapi Cortès va contestar de premsa: "Qua'sevol cosa mentre no sigui un polític, per prohòom que sigui! I consti que jo sé bé que aquests senyors són els homes del dia!"

***

Els del "Cine Laietana" pensen vestir els seus empleats amb uniforme.

Els ho agrairan els empleats i el seu públic!

Catalina Bàrcena

"Carlemany" al Metropol (Selecció Filmòfono). Un film satíric francès que mostra les possibilitats a què pot arribar el film, si conrea la sàtira. Pierre Colombier ha dirigit meravellósament la pel·lícula. Raimu en fa un adient protagonista, Marie Glory i Lucien Baroux hi treballen amb justesa. Un bon film que acredita una marca.

El senyor Pasqual del Metropol ha trobat que "Carlemany" és un film per a fer engreixar i que és millor que prendre píndoles. Eil, la vinent setmana, es pesarà.

***

Greta Garbo segueix triomfant en el Cine Urquinaona.

Després de veure la pel·lícula el senyor Cambó comentava l'altre dia: —"Si jo hagués trobat la meya Cristina de Suècia juro que m'hauria casat."

***

Un reclam de pel·lícules musical.

Un gran assortiment de cames de dona. Solució a la qual donarem premi. "Què tenen a veure les cames de dona amb la música?"

Entre els admiradors del programador dels cines Goya, Barce-

lona i Bismarck hi ha obert una subscripció.

Divulguem el secret?

Es tracta de comprar al dit programador senyor Blanch, un barret gaire bé blanc. Els seus admiradors volen que aquest barret li substitueixi la boina.

***

Muñoz Seca ha estat contractat per una casa de pel·lícules nica-ragüenca.

Prepara un film monàrquic que espera que farà molt èxit en les republicanes terres d'Amèrica.

Hi hauria "zambra negra" i "exhibició de reals cares blanques".

***

El senyor Casajoana del "Chile" passeja per la Maison Doré. Nosaltres creiem que fa propaganda de les pel·lícules del seu cine, però una mala llengua ens diu que "castiga".

***

Roseta Díaz, abans de filmar la seva pel·lícula "Se ha fugado un preso", volia venir a Barcelona a documentar-se.

No ho féu perquè en e's dies de la filmació de la seva pel·lícula els presos de la Model havien fugit gairebé tots. I amb les fugides periòdiques dels presos del vapor "Uruguay" li va semblar que no en tenia prou.

***

"Fantàsia". "Les sorpreses del Vagó-Llit", amb la Plorelle.

Verament trobar-se amb la Plorelle en un vago-llit ha d'ésser una sorpresa! Una sorpresa molt plaent!

***

"Sobrenatural", per Carole Lombard. El "sobrenatural" de la pel·lícula és la Carole Lombard mateixa.

I N T I M   C I N E M A

dilluns

EL ENEMIGO EN LA SANGRE
UN FILM DE TESIS QUE HACE REFLEXIONAR
NO LO OLVIDARÁ VU. NUNCA

Estrena del film científico

Protegido por la Lliga de les Nacions   Parlat amb espanyol

Catalina Bàrcena aquests dies fa parlar molt els seus admiradors. Fem unes preguntes. Se les fa tothom. Catalina Bàrcena és millor actriu de teatre que de cine o és millor actriu de cine que de teatre?

Per a contestar amb consciència se l'ha d'haver vista en la pel·lícula del Tívoli: "La ciudad de cartón". Abans de la pel·lícula, Catalina Bàrcena surt a escena en actuació personal.

FITXES

Apunts de diumenge en una barberia de barriada

Un barber, que avui no treballa en la seva barberia de Barcelona, es fa tallar els cabells i afaitar en aquesta barberia de barriada on tenen obert en dia festiu.

Ell reposà... Els altres...

***

No sap el perfum que ha d'escollir. Gessamí? Ròsa? Flors del camp?

Voldria un perfum que li regués les il·lusions del ball de tarda que va apropant-se.

—“Tothom és un atracador”—per un fillòsof de barberia, distingit botiger d'ultramarins.

També és un atracador el municipal que li cobra a ell noranta pessetes anyals per les taronges, sacs de monjetes, caixes de lleixiu, etcètera, que té exposades a la voravia.

***

Es fa rinxolar els cabells arran de l'orella; d'una faisó més que capriciosa.

On anirà aquest diumenge per fugir en absolut del seu ofici?

En entrar a la barberia un gos ha lladrat.

Rinxola que rinxolaràs. Demana el mirall i s'esguarda.

Tota a setmana fa de llacer en el carretó dels gossos.

***

N'hi ha un que explica coses ingènues i sembla embolicar-les amb els fràgils somriures de la seva infantesa.

De quan en gran esguarda al carrer i parla de les fulles noves dels arbres. Escribe versos en el setmanari local.

N'hi ha un altre que porta el cap damunt les espatlles com una poma posada sobre d'una tauleta de nit.

Parla molt del poble. Es un regidor.

***

En aquesta barberia no hi manca el fantasista.

Estem segurs que en un moment determinat el mateix es creurà que ha fet caramboles en un billar en el qual les boles trigaven vuit dies per a arribar les unes a les altres.

***

A la porta de la barberia i damunt la bacina lluent s'hi ha posat una oreneta.

La bacina dringa amb el seu pes.

A la bacina hi toca el sol i l'oreneta saltironeja banyant-se en un mar daurat de reflexos.

Festes barcelonines de primavera.

Els arbres hi han abocat el seu pol·len com confetti.

***

La ràdio hi ha abocat “Els Segadors” cantat pels coristes bascos.

***

Banderes i banderetes.

Sota el color d'aquestes banderes, banderetes i de la llum dels arcs voltaics contemplen la ira esfulladissa d'una florista a la qual no han donat cap premi.

—“La meua cistella blanca valia més que el gerro multicolor!”

Al voltant de la florista, les camèlies, les tulipes, els clavells, les peònies, els lliris, i els lilà esguarden indiferentment a multitud que deambula per les Rambles.

***

Hem pogut anotar que un regidor que balla és una cosa interessantíssima.

En aquestes festes gairebé el seu ballar ha tingut la mateixa importància que tenia abans l'ou que ballava damunt del doll d'aigua del brollador de la Catedral.

Ohi els cartells que han anunciat les nostres festes dintre de les festes!

Adhuc ens han penjat a l'esquerra un desvergonyiment estil Paul Colin, empastifat amb sanfaina.

***

Capvespre. Riuada de cotxes per les Rambles. Arrosseguen el triomf fatu de les Miss:

Un restaurant popular nodrirà tan abundosa bellesa amb una de les seves conegudes *paelles valencianes*.

***

“Amaia”. A la primavera barcelonina d'enguany li va millor la música de Jesús de Guridi que la d'*Stravinski*.

Hem passat uns dies entre una formació afilerada de flors. Malgrat hagin vingut a recordar-ho uns trets, gairebé hem pogut oblidar les armes.

Dolcesa del morat perfum del lílar!

Hi ha una atracció ben nostra. La de la xicalla barcelonina cada dia penjada més persistentment a la plataforma dels tranvies.

Passen uns autocars plens de turistes i esmenten estranyadíssims l'atracció.

Creuen que aquesta atracció forma part de les festes de primavera.

***

Aquests dies han aparegut uns autocars ventruts, aixarrancats, escarafallosos.

Són uns autocars construïts expressament per a transportar d'un lloc a l'altre mares de Miss.

RAMON VINYES

La primavera fa els seus efectes.

Vostè, el que ha de fer és dir-me sí o no de seguida, perquè amb les dones no m'agrada de fer el pallasso.

A cops d'Esquella

El senyor Vallès i Pujals tots els coneixen. Sobretot des que va publicar aquell famós *Elogi de Catalunya*, que el féu popular en pocs dies. I quan hom descobreix que en l'obra qui menys part hi tenia era ell, a pesar de figurar com autor; quan hom descobrí que es tractava d'un plagi mab totes les de la llei, amb tots els ets i uts, el senyor allès i Pujols encara esdevingué més popular. Una popularitat que requeia damunt la Lliga, ex-regionalista, partit del qual l'ex-autor d'*Elogi de Catalunya* n'és un dels puntals.

Ara el senyor Vallès i Pujals estava molt content perquè els *Cahiers Libres* havien anunciat una traducció francesa de l'obra ex-seva. Sembla, però, que la direcció dels "Cahiers" s'han innovat de la dubtosa paternitat del senyor Vallès i Pujals en aquesta obra i han decidit no publicar-la.

El senyor Vallès i Pujals, com podem suposar, està molt trist. I és que la vida dels homes de la Lliga sempre estarà de la mateixa manera. Recordeu Cambó amb el "partido centrista".

***

L'altre dia, a l'Ateneu. Una pudoreta d'snobisme i de pedanteria. Un noi que se les dona d'intellectual perquè cada setmana elimina un xic de fel i vinagre en les pàgines d'un setmanariet de molt escàndol i poca venda un noi que creu que la gent li hauria de fer homenatges dia sí dia no, i que per ara s'ha d'acontentar—a pesar que ell és un savi, i ho sap tot i ho llegeix tot—amb l'encens que li donen els de la seva penya.

...I aquest noi tant savi, en ocupar-se de *Les Nouvelles Littéraires* tradueix: *Les nouvelles littéraires?*

De què li ha servit *pispar* comèdies del francès?

***

Nit del passat diumenge. El teatre de Novetats ple de gom a gom. *Cançó d'amor i de guerra*. El mestre Martínez Valls, l'autor de la bella partitura, dirigeix l'orquestra.

El mestre Martínez Valls, de fa uns quants dies, porta ulleres negres.

En un intermedi, les ulleres negres del mestre Martínez Valls són motiu de conversa entre dos espectadors.

—Per què deu portar ulleres negres?—pregunta l'un, molt intrigat.

—Perquè com tothom parla de la crisi del teatre—fa l'altre—es posa a to amb les circumstàncies i tot ho veure negre.

***

Han retornat de Madrid els cors de Clavé, que anaren a celebrar les festes de la República a la "villa del oso y del madroño".

I hem preguntat a un corista:

—Es cert que, en passar per no recordo quin carrer, us xiularen?

—No, home! No anava per nosaltres: anava per Lerroux. A Madrid ja estableixen diferències entre *radical* i *republicà*. I entre Lerroux i nosaltres també hi han diferències: nosaltres som cantaires... i Lerroux és un *canta mañanas*.

PEP DE L'OLI

La Festa del Llibre

- Vostè ja ha complert com un bon patriota.
- Doncs ara cal que ho faci vostè.
- Ja veurà, jo sóc analfabet des que vaig néixer.

Teló Enlaira

Gran Teatre del Liceu

El gran Teatre del Liceu ha donat la nota d'art d'aquestes festes de Primavera.

"Amaia" és una òpera excellent. Música ferma i esquerpa, música de muntanyes i de boscos de pins. La música del Mestre Guridi té flaire de roca. Wagner era immensitat, la música de Wagner no pot tancar-se. La música del Mestre Guridi es cara..

El Mestre Guridi mai no va per camins desconeguts. La seva música neix del coneixement amorós que té del que l'envolta. "Amaia" és una obra feta per dintre. pot haver nascut d'un que està sentat en un escó. No hi ha pnyida d'impossible, ni desvari, ni deliri. Però hi ha música, gran música. "Amaia" honora l'art musical d'una nació.

Els artistes bascos que cantaren l'obra del Mestre Guridi ho feren amb amor i facultats. Citem el tenor Altube per damunt de tots els cors. El Mestre Lamote de Grignon dirigí l'orquestra com ell sap fer-ho.

L'Orfeó "Euzko Abesbatza" de Donòstia es imponent.

En la festa donada, també en el Gran Teatre del Liceu, junt amb l'Orfeó Català i la Banda Municipal, assolí un gran èxit. Les veus del "Euzko Abesbatza" són potents i lliguen ben concertades. Escoltàrem amb emoció "Azur Jaumak" i "Jaiki, i Jaiki" de J. Olai-zola: "Atzo tun tun" de Ugarte, "Maitasun atzekabea", "Amatzo" i "Boya, boyo" de Guridi, "Biri, biri" d'Iruretagoyena, "Bigaren Kales Kale", de Zorozabal i l'himne nacional basc, "Euzko abendaren erezekiya". Un èxit.

Del incident provocat al Liceu, i en aquesta audició, per uns quants despitats impotents, no en volem parlar.

NOVES

Tenim la Raquel Meller en portes. L'ha contractada el gran empresari Lluís Calvo.

A l'Olimpia-Circ hi ha canvi d'atraccions. S'anuncia el debut, per avui divendres, d'onze sorprenents celebritats.
Benvingudes i que ens treguin el regust xaró de les pallassades dels germans Diez.

***

Excelsior. Gran Music-hall de luxe. El music-hall barceloní es renoua. L'Excelsior no s'ha volgut quedar enrera i se'ns presenta ben digne de les nits d'una ciutat d'un milió d'habitants.

***

La nova no és de teatre però fa referència a un dramaturg del qual es parla.

Per la Diada del Llibre, Lluís Elies posarà a la venda la seva obra nova: "Després de collar el canó".

Es tracta de records personals de l'autor en el teatre de la Gran Guerra i en el temps de reconstrucció.

ESQUELLOTS

Els "lloguers" o "llogaires", sempre oportuns i pràctics. Els qui blasmen els actes de rebekia i donen patents de catalanitat no tingueren escrúpols en servir d'escambell al general Polavieja, l'assassí del nacionalista Rizal, als militars de les Juntes de Defensa, a Primo de Rivera, a Berenguer, com correrien amb un pam de llengua, per entre cames del general Sanjurjo, o de qualsevol ninot *Spaventa de la Valle Inferna...* per a trair-los i negar-los si el joc no reeixia.

Et coneixem, herbeta, que et dius... Cambó.

***

Ens estranya que hi hagi qui s'estranyi de certa estranyesa que passen. Si el poble no perdés massa fàcilment la memòria, no hauria oblidat que hi ha certa gent, que es deia i encara es diu, republicana, que en temps de la monarquia vivien de no haver-hi República i que ara pretenen viure de la República i, en darrer cas, de fer-la caure.

A casa el Galeno.

—El dolor que té a la cama dreta és cosa de l'edat.

—Però, doctor, l'esquerra té la mateixa edat i no em fa cap mal.

Carles

El Cabdill.—La opinió està conmgol (A València es veu ben clar!)

Els nostres avis, sempre que feien revolució, plantaven en el lloc més vistent de les barricades el famós rètol: "*Pena de mort al lladre*". I al qui no volia creure, l'amorraven.

Nosaltres, en canvi, en proclamar la República, ens vam descuidar de penjar el lletretet preventiu de: "*Cuidado con los rateros*". Per això a Madrid passen certes coses.

***

Es el cas del qui, babau i confiat, li prenen el rellotge mentre s'enfada amb els gallarets i les lluminàries. Entretinguts tres anys amb festes, cants i manifestacions triomfals, amb una mica més ens prenen la República.

***

A una d'aquestes revistes madrilenyes il·lustrades que ens vénen a prendre el pèl gràcies a l'innombrable estol de llanuts que corren per ací, li han penjat la llufa. Entre els retrats de les "misses" aspirants a "Miss Catalunya" que ha publicat, figura el de "Miss Barri Xinès", que és un home o quan menys va néixer essent-ho. No n'hi ha prou amb les apariències. Cal mirar la fe de baptisme, tant en concursos de bellesa com en executòries de republicanisme.

***

Un senyor que es signe Porcel (per què no "Porcell"?) s'entreté a rebotar—s'ho creu!—als nostres prestigis literaris. Segons ell, de tota la producció de Jacint Verdaguer en restaran només que unes poques pàgines; d'Angel Guimerà, tant sols la seva popularitat i el seu fervor patriòtic. Ignasi Igléssias, Guanyavents, Alcover, no existeixen. Maragall, Carner i López Picó, *florategen*. Unicament resta, com a poeta *pur...* Carles Riba, el Novejarque català, que ha aconseguit que ni Déu, que segons diuen ho sap tot, l'entengues. Que se'l guardi sota un globus de cristall.

***

Ens diuen de Madrid que el Davi *impaciente* i la catalaníssima Maria Vila que, malgrat dels esforços que fa, el castellà no li prova, han aconseguit un èxit perfectament descriptible en "El meson

de la Glòria". Es a dir, una gloriola de "meson" o de "parada y fonda". Lo qual, traduït al català, vol dir que ben aviat es recordaran d'aquella cèlebre dita: "Roda el món i torna al Born". I qui diu Born, diu carrer de l'Hospital, i Deu nhi do.
Esquellots

DOCTOR MORA - Vies Urinàries
Sífilis, Impotència,
Plaça Universitat, 1 - De 10 a 1 i de 4 a 8

Ens diuen que el senyor Ulreno Torroba es autor d'un himne feixista. Si la nova es certa, quan líautor de *Luisa Fernanda* vingui a estrenar alguna nova sarsuela caldrà ovacionar-lo com es mereix.

APOPLEXIA

(Feridura)

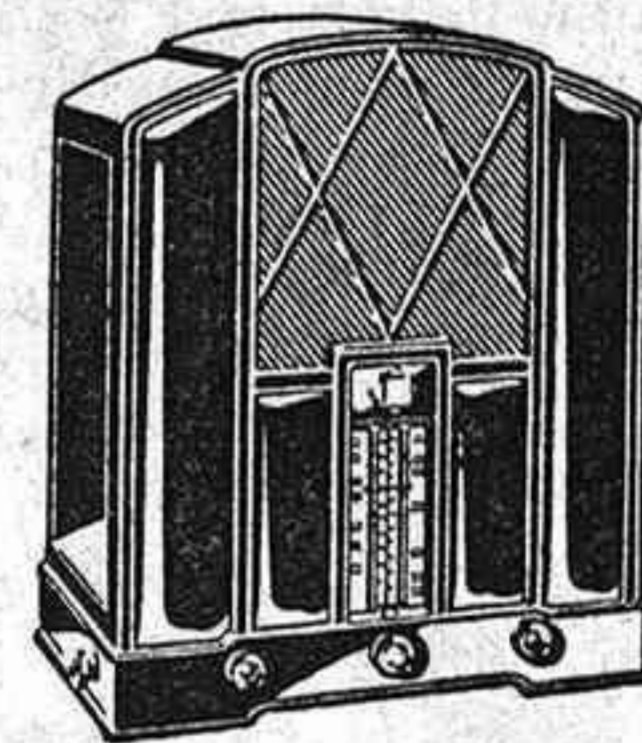
PARALISI - ARTERIOESCLEROSI

i totes les malalties derivades d'una defectuosa circulació de la sang, les evita i guareix l'antic es-

pecífic vegetal i completament inofensiu.

ANTIAPOPLETIC BERDAGUER

A les farmàcies i Centres d'Específics

Comptat

Plaços

DARRERES NOVETATS
Aparells de Radio
PERE PEREZ

«RADIO AFICIONADO»

Rambla de les Flors, 30

(tocant a la casa Llorens)

Gran liquidació de totes les existències de la CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

Gran Basar de Sastreria i Camiseria Sistema Nord - Americà

Tenim més d'un milió de pessetes d'existències les quals ens proposem de vendre a qualsevol preu amb el fi de proporcionar al comprador grans avantatges i deixar buits els nostres prestatges per efectuar grans obres d'embelliment i nous engrandiments.

SASTRERIA

Als preus següents

CAMISERIA

SASTRERIA	des de	Ptes.	CAMISERIA	des de	Ptes.
100.000 trajos	15		100.000 calçotets	1'95	
100.000 trajos llana	25		100.000 camises	4'95	
100.000 trajos estam	50		100.000 pijames	4'95	
100.000 pantalons	4'95		100.000 colls	0'50	
100.000 pantalons patén	7'95		100.000 mitjons	0'50	
100.000 pantalons llana	11'95		100.000 camisetes cotó	0'95	
100.000 impermeables	10		100.000 camisetes seda	1'50	
100.000 impermeables pluma	15		100.000 corbates	0'50	
100.000 trinxeres	10		100.000 mocadors	0'25	
100.000 checos	15		100.000 mocadors seda	0'50	

Secció de Camiseria a mida. Grans existències en zefirs, percales i sedes a preus baratíssims.

Secció de Sastreria a mida. Gran assortit de gèneres per a trajos estil anglès a 60, 75 i 95 ptes. el més superiors.

EN CASOS D'URGÈNCIA TENIM UNA SECCIO ULTRA-RAPIDA PER A CONFECCIONAR ELS EN-CARRECS EN 4 HORES.

Entre els diferents regals obsequiem per cada 50 cèntims per a la Vellesa i d'Estalvi; dits segells els tenim també a la

amb un segell d'estalvi popular de la Caixa de Pensions venda exclusivament per als nostres clients.

Cafès del Brasil

PER TOT ESPANYA

Exigiu els cafès
del Brasil
Són els més fins i
aromatics

CASES BRASIL

BRACAFE

CLINICA GALLEGO

Vies urinaries-Matriu-Sífilis-Impotencia-Diaterna-Raigs X

Director: Doctor J. RIU
Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9

18 Nou de la rambla, 18
Diumenges, de 10 a 1

CONSULTORI MÈDIC del Dr. CASASSA

VIES URINARIES, SÍFILIS I PELL : Preus Econòmics
De 11 a 1, i de 5 a 7 : Festius del 1 a 1 : TALLERS, 29, entresol

NOM DE GARANTIA

GANIVETERIA "ARTERO"

La casa més assortida amb màquines de tallar
cabells i llurs peces de recambi.
Especialitzada en l'arranjament (buidatge) de
navalles barberes i del ajustatge de màquines
peruqueres.

Abans de fer vostres compres consulteu-la.

Llibreteria, 9 (prop de la Plaça la República)

BARCELONA

J. A. F.

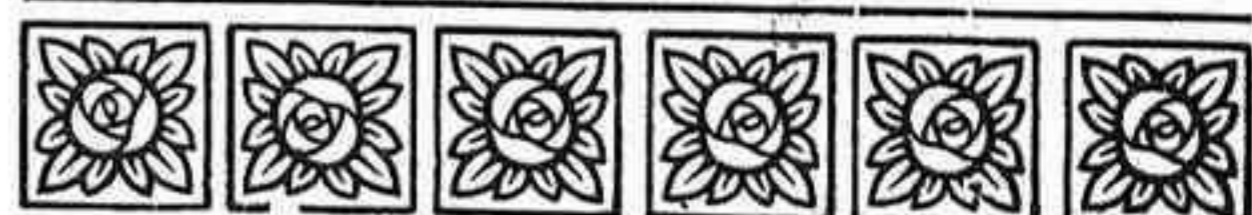
Rda. Universitat, 17, 1er

L'organització més
important d'Espanya
200 SUCURSALS

Trajos a terminis
Condicions favorables
Portant la roba,
fem confeccions
a 50 pessetes

Informacions, 13845
Telèfons { rèdits i Hechures, 13569
Tallers, 12426

Rda. Universitat, 17, 1er

Imp. Parlament, 52 - Tel. 34478

Guia Cinematogràfica

COLISEUM

SOBRENATURAL
per Carole Lombard

**EL HIJO
IMPROVISADO**
per Fernand Gravey i Florelle

Son dos films **PARAMOUNT**

TÍVOLI

TRIOMF COMPLET de

CATALINA BÁRCENA

**LA CIUDAD
DE CARTÓN**

Telèfon 1000

METROPOL

Lauria. 115

Tel. 81222

**CARLO
MAGNO**

PER REIMU I MARY GLORI

FILMOFONO

Preis dies feiners 2'75
Sessió numerada festius 4'40

CINE AMÉRICA

EN BAJA FORMA por Douglas Fairbanks (fill) **EL REI DE LOS FRESCOS** per W. William
La Novela de una noche per Liane Haid film políciac Noticiari i Dibuixos color

FRANCESC LAIRET. 121

TELÉFON 33367

INTIM CINEMA
dilluns estrena del film científic
**EL ENEMIGO
EN LA SANGRE**
Roselló. 257 Tel. 73705

CINEMA SPLÉNDID
Consell de Cent, 217 Tel. 30615
NICOLE Y SU VIRTUD
PROSPERIDAD
EL MARIDO DE LA AMAZONA

CINEMA IRIS-PARK
EL TESTAMENTO DEL DR. MABUSE
V. ELAN MIS CANCIONES
per Marta Eggerth
TIMBOCTOO documental

CINEMA COLON
**ELS MILLORS
PROGRAMES**

TRIUNFO I MARINA
ADIOS A LAS ARMAS
ATLÁNTIDA
El Collar - Gansters del Oeste
Un ladrón en la alcoba - Topace
Charlot en el almacén - Revista

CINEMA BROADWAY
Cómica
HEROE O COBARDE
Los crímenes del museo

PUBLI CINEMA
Sessió continua de 3 tarda a 1 de la matinada
Seient 1 pta.
Reportatges - Documentals
Darreres Actualitats Mundials
Passeig de Gràcia, 57 Tel. 79681

CINEMA ARENES
DIME QUIEN ERE TU
LA JUSTICIA DEL FUEGO
BOLICHE
Revista i Dibuixos

CINEMA TALIA
YO, TU Y ELLA
per C. Bárcena i Luis Alonso
UNIDOS EN LA VENGANZA
EL HIMNO DE LA VICTORIA

FÉMINA
segueix amb éxit la
Producció Nacional

D.ª FRANCISQUITA

Música del Mestre

VIVES

de la

IBÉRICA FILMS S. A.

CINEMA VOLGA
HOY O NUNCA

pel gran divo
JEAN KIEPURA

CINEMA GOYA
El Testamento del Dr Mabuse
EL CAFÉ DE LA MARINA
HOY O NUNCA per Jean Kieपुरa
LA CASA ES SERIA

URQUINAONA

Per plens es compten les representacions del fiim

**LA REINA
CRISTINA
DE SUECIA**

PER

GRETA CARBO

John Gilbert i Lewis Stone
PRODUCCIO

METRO GOLDWYN MAYER

ESPECTACLES

TEATRE CÒMIC

ÈXIT DEFINITIU

DE LES

PEPONES

F. Layret, 55 - Telèfon 34541

FRONTÓ PRINCIPAL PALACE

EXTRAORDINARIS

PARTITS

AMB CISTELLA

PELS ASSOS DE LA PILOTA

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits,
tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Si voleu passar una bona
estona, aneu al Frontó
Novetats.

DETALLS PER PROGRAMES

Gran Teatre del Liceu
damà dissabte
a tres quarts de 10

Primer festival per la célebre
Masa Goral de Romania

MONUMENTAL

Diumenge a les 4'30

EXTRAORDINARIES
CURSES DE BRAUS

amb la reaparició d'artista

EL GALLO

6 Magnífics braus de CLAIRAC
Torejadors

EL GALLO

ORTEGA

RAFAEL VEGA

General 3'50

EDEN CONCERT

Nou de la Rambla, 12 T. 19623

Exit sorollós de

PILAR ALCAYDE

HARRY WILLS

SATANELA

Des de la 1 a 4 de la matinada:

SIMPHONIC BOYS

TEATRE NOU

Gran Companyia d'alta comèdia
d'Antonia Herrero

LAS NIÑAS DE DÑA. SANTA

No apta per a senyoretes

POLIORAMA

Companyia de comèdies
còmiques

LUPE RIVAS CACHO

LA BONA SOMBRA

Ball continu tots els dies de 6 a 9 i de 11 a 4
amenitzats per

DUES ORQUESTRES

TEATRE NOVETATS

Tardes a les 4'30 i nits 10

Grans funcions

En assaig

"La Chulapona"

STAMBUL - DANCING

(Estil Gran Casino)

Avinguda Francesc Layret, 106

Des de les 11 de la nit a 4 matí. Dissabtes
dies festius, de 6 a 9.

Grandiós programa internacional de grans
atraccions.

Quartet líric-còmic:

TOTS ELS DIES, MERAVELLÓS
ESPECTACLE FRIVOL DE
LLUM I ALEGRIA

Orquestra típica argentina
Melodian Orchestra.

OLYMPIA

Avui a les 10

PRESENTACIÓ del

AMERICAIN

CIRQUE

AMB LES MÉS GRANS
ATRACCIONS

TEATRE ESPANYOL

Tots els dies èxit

El Rei fa treballs forçats
d'Alfons Roure

TABÚ CLUB

El local més modern de la ciutat

ANITA dansarina

Orquestra Matas-Band Banjo Mikè

R. Catalunya, 24 Teléf. 12603

SALÓ CHEVALIER

Coll Blanch

Grans Balls Extraordinaris

dissabtes i dies festius

TEATRE APOLO

TRETE CATALÀ

L'èxit de l'any

LA GLORIOSA

de Miquel Poal Aregall

Cada representació un plé

EXCELSIOR

Tardes a les 4

Matinées a preus populars

Nits a les 10

Soirées amb totes les grans atraccions

POMPEIA

Nou de la Rambla, 103 - T. 17033

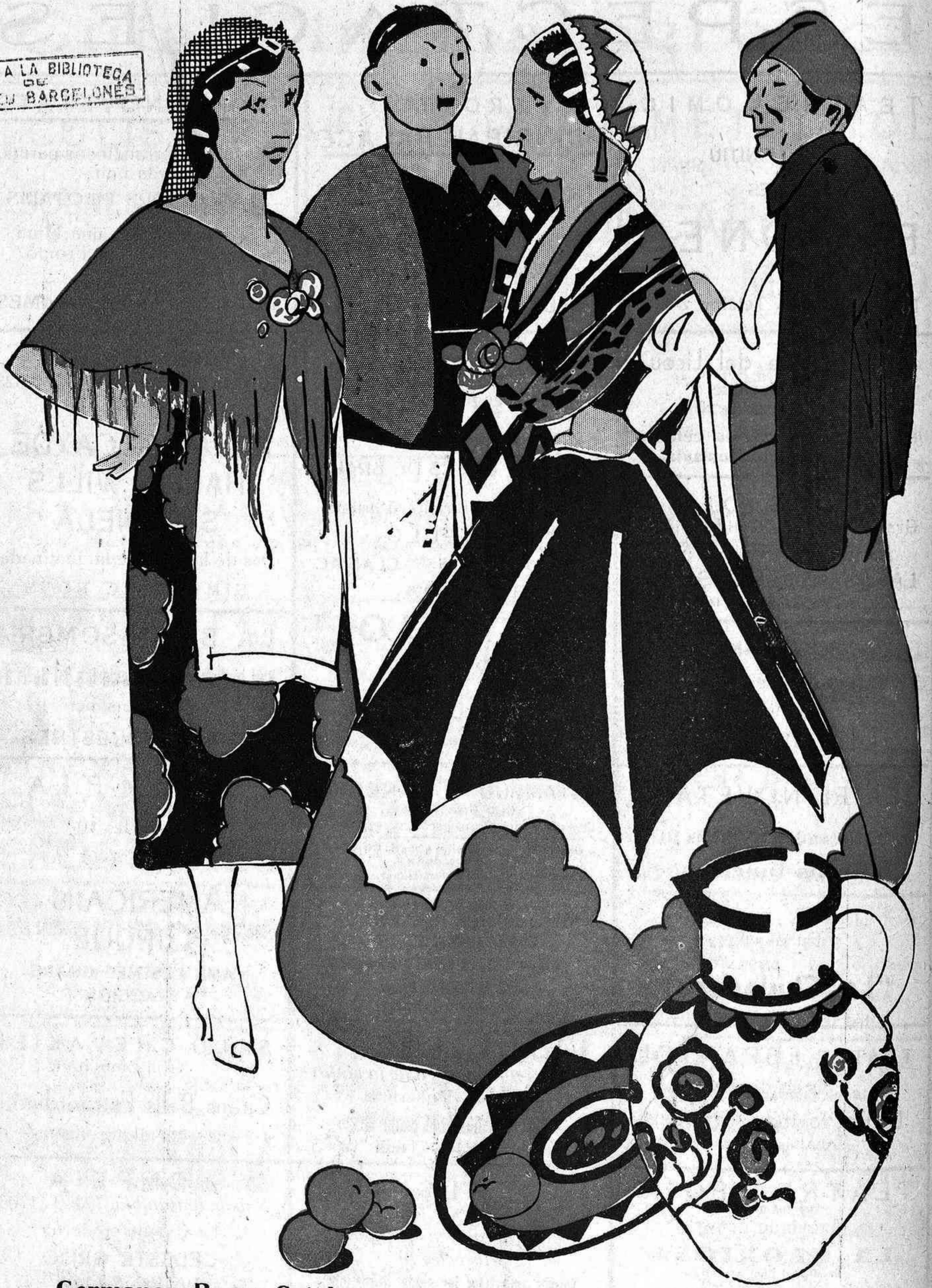
La vedette moderna

CELESTE GRIJO

DEMON'S-JAZZ

PERTANY A LA BIBLIOTECA
DE
L'ATENEU BARCELONÈS

Germanor Basco-Catalana

Catalunya.—Ja saps germana, que pots contar amb mi, amb tot i per tot.
Bascònia.—Gràcies, germana, el mateix et dic.